

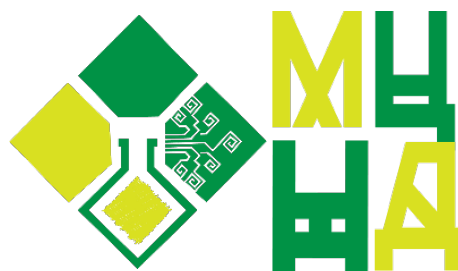
26 СЕРПНЯ 2022 РІК

М. ЧЕРНІВЦІ, УКРАЇНА

DOI 10.36074/mcnd-26.08.2022
ISBN 978-617-8037-83-3

МАТЕРІАЛИ
II Міжнародної
наукової конференції

Міжнародний Центр Наукових Досліджень

КОМПЛЕКСНИЙ ПІДХІД ДО МОДЕРНІЗАЦІЇ НАУКИ: МЕТОДИ, МОДЕЛІ ТА МУЛЬТИДИСЦИПЛІНАРНІСТЬ

| 26 СЕРПНЯ 2022 РІК
м. Чернівці, Україна

Вінниця, Україна
«Європейська наукова платформа»
2022

УДК 001 (08)
К 63

<https://doi.org/10.36074/mcnd-26.08.2022>

Організація, від імені якої випущено видання:
ГО «Міжнародний центр наукових досліджень»

Голова оргкомітету: Рабей Н.Р.

Верстка: Зрада С.І.

Дизайн: Бондаренко І.В.

Матеріали конференції знаходяться у відкритому доступі на умовах ліцензії Creative Commons Attribution-ShareAlike 4.0 International License (CC BY-SA 4.0).

К 63 **Комплексний підхід до модернізації науки: методи, моделі та мультидисциплінарність:** матеріали II Міжнародної наукової конференції, м. Чернівці, 26 серпня, 2022 р. / Міжнародний центр наукових досліджень. — Вінниця: Європейська наукова платформа, 2022. — 466 с.

ISBN 978-617-8037-83-3

DOI 10.36074/mcnd-26.08.2022

Викладено матеріали учасників II Міжнародної спеціалізованої наукової конференції «Комплексний підхід до модернізації науки: методи, моделі та мультидисциплінарність», яка відбулася 26 серпня 2022 року у місті Чернівці.

УДК 001 (08)

ISBN 978-617-8037-78-9

© Колектив учасників конференції, 2022
© ГО «Європейська наукова платформа», 2022
© ГО «Міжнародний центр наукових досліджень», 2022

РОЗВИТОК КОМУНІКАТИВНИХ КОМПЕТЕНЦІЙ МАЙБУТНІХ УЧИТЕЛІВ АНГЛІЙСЬКОЇ МОВИ У ЦИФРОВОМУ СУСПІЛЬСТВІ Трофімук А.В.	349
РОЗВИТОК КРИТИЧНОГО МИСЛЕННЯ НА УРОКАХ ІНТЕГРОВАНОГО КУРСУ «Я ДОСЛІДЖУЮ СВІТ» ЗАСОБАМИ ІГРОВИХ МЕТОДИК Липченко Д.О.	352
РОЛЬ ЕМОЦІЙНОГО ІНТЕЛЕКТУ У ФОРМУВАННІ ІНШОМОВНОЇ КОМУНІКАТИВНОЇ КОМПЕТЕНТНОСТІ УЧНІВ СТАРШОЇ ШКОЛИ Іванова Р.О.	354
РОЛЬ ФОНЕТИЧНИХ ІГОР У ФОРМУВАННІ ІНШОМОВНОЇ ФОНЕТИЧНОЇ КОМПЕТЕНТНОСТІ МОЛОДШИХ ШКОЛЯРІВ Лук'янчук С.Ф., Комогорова М.І.	357
СПОРТИВНО-МАСОВА РОБОТИ З УЧНЯМИ З ОСОБЛИВИМИ ОСВІТНИМИ ПОТРЕБАМИ Шевченко М.	360
ФОРМУВАННЯ СОЦІАЛЬНОЇ КОМПЕТЕНТНОСТІ ДІТЕЙ ЯК НАУКОВА ПРОБЛЕМА Княжева І.А., Бочевар Л.С.	362
ЩОДО ПИТАННЯ РОЗВИТКУ ТВОРЧИХ ЗДІБНОСТЕЙ ОБДАРОВАНИХ УЧНІВ ПОЧАТКОВОЇ ШКОЛИ Шпалярченко Ю.А.	365
СЕКЦІЯ XXII.	
ПСИХОЛОГІЯ ТА ПСИХІАТРІЯ	
АКТУАЛЬНІ ПИТАННЯ НОРМАТИВНО-ПРАВОВОГО ЗАКРПЛЕННЯ ПСИХОЛОГІЧНОЇ ПІДГОТОВКИ МАЙБУТНІХ ПОЛІЦЕЙСЬКИХ ПІД ЧАС НАВЧАННЯ У ЗАКЛАДАХ ВИЩОЇ ОСВІТИ ЗІ СПЕЦИФІЧНИМИ УМОВАМИ НАВЧАННЯ Мельник Д.С.	367
ОСОБЛИВОСТІ МОТИВАЦІЇ ВІЙСЬКОВОСЛУЖБОВЦІВ Шевчук В.В., Мойсеєнко С.М.	369
ПРОФЕСІЙНО-ПСИХОЛОГІЧНА ПІДГОТОВКА СЛІДЧОГО Браун Д.І.	372
ПСЕВДОАБДОМІНАЛЬНИЙ СИНДРОМ ЯК МОЖЛИВИЙ ПРОЯВ ГОСТРОЇ ІНТОКСИКАЦІЇ СИНТЕТИЧНИМИ КАНАБІОЇДАМИ Науково-дослідна група: Подгорна А.Д., Микитенко Р.В., Грищенкова О.С., Івановська О.А., Золоторьов П.В., Косолапов О.П., Жук С.П.	374
ПСИХОЛОГІЧНА СТІЙКІСТЬ ОФІЦЕРІВ ЗБРОЙНИХ СИЛ УКРАЇНИ: ПРОБЛЕМИ ТА ПЕРСПЕКТИВИ ФОРМУВАННЯ Клочков В.В.	377

РОЛЬ ЕМОЦІЙНОГО ІНТЕЛЕКТУ У ФОРМУВАННІ ІНШОМОВНОЇ КОМУНІКАТИВНОЇ КОМПЕТЕНТНОСТІ УЧНІВ СТАРШОЇ ШКОЛИ

Іванова Руслана Олександрівна

здобувачка другого (магістерського) рівня
вищої освіти факультету іноземної філології

Харківський національний педагогічний університет імені Г.С. Сковороди, Україна

Науковий керівник: Чухно Олена Анатоліївна

кандидат педагогічних наук, доцент, доцент
кафедри англійської фонетики і граматики

Харківський національний педагогічний університет імені Г.С. Сковороди, Україна

Останнім часом науковці приділяють все більше уваги питанню розвитку емоційного інтелекту школярів, оскільки від рівня сформованості емоційного інтелекту людини залежить успішність її функціонування в суспільстві, навчальному й професійному середовищах. Сутність емоційного інтелекту й процес його розвитку досліджували Д. Гоулман, Д. Карузо, Д.В. Люсін, Дж. Мейєр, П. Селовей, Р. Стернберг, С.П. Дерев'янка, О.І. Власова, В.В. Зарицька, Е.Л. Носенко та ін. Проте досі не вирішеною залишається проблема формування емоційного інтелекту учнів під час навчання англійської мови. Метою розвідки є визначення ролі емоційного інтелекту під час формування в учнів старшої школи іншомовної комунікативної компетентності. Досягнення поставленої мети вимагає розгляду сутності емоційного інтелекту, іншомовної комунікативної компетентності, а також психологічних особливостей розвитку учнів старшої школи.

С. Могиляста визначає емоційний інтелект як структурний феномен, що містить такі компоненти: когнітивний (уявлення про емоції, сприймання та розуміння емоцій), емоційний (почуття і прагнення), адаптаційний (адаптаційні здібності) та регулятивний (вольова саморегуляція, управління емоціями) [7].

Д. Гоулман серед невід'ємних складових емоційного інтелекту, які супроводжують учнів на шляху до успіху у дорослому житті, виділяє самосвідомість, самоконтроль, соціальну свідомість і вміння налагоджувати стосунки. Здатність використовувати та розвивати ці вміння у реальному спілкуванні забезпечує оволодіння емоційною компетентністю й формування емоційної стійкості [1]. Емоційну стійкість визначають як врівноваженість людини в умовах емоціогенної ситуації, або здатність особи завдяки вольовим зусиллям контролювати власні емоційні прояви [3]. Під час спілкування з іншими людьми емоційна стійкість може проявлятися у здатності особи контролювати засоби експресії емоцій і почуттів, а саме інтонацію, тембр і модуляцію голосу, вираз обличчя, міміку, рухи й позу. До емоційного інтелекту ми також вважаємо доцільним віднести такі м'які навички, як толерантність, здатність до діалогу і кооперації [10].

Оволодіння іншомовною комунікативною компетентністю в умовах школи варто розглядати як соціальний процес, що потребує комунікативних умінь використання іноземної мови у реальному спілкуванні. Серед означених умінь можна виділити здатність застосовувати іноземну мову відповідно до мети та специфіки ситуації спілкування, здійснювати вплив на співрозмовника, вживати відповідні комунікативній ситуації мовленнєві одиниці [9]. Ці уміння складають основу

комунікативної компетентності.

Під комунікативною компетентністю також розуміють сукупність знань про спілкування, умінь і навичок, потрібних для сприймання чужих і побудови власних програм мовленнєвої поведінки, адекватних цілям, сферам і ситуаціям спілкування [8]. Згідно із «Загальноєвропейськими рекомендаціями з мовної освіти» комунікативна компетенція включає лінгвістичну, соціолінгвістичну і прагматичну компетентності [2]. Соціолінгвістична компетентність безпосередньо пов'язана з формуванням емоційного інтелекту, передбачаючи здатність мовця використовувати доречні мовні форми ввічливості, дотримуватися етичних норм, що регулюють стосунки між різними поколіннями, статями, соціальними класами тощо [2]. Таким чином, ми можемо дійти висновку, що формування іншомовної комунікативної компетентності й розвиток емоційного інтелекту учнів є взаємозалежними процесами й мають відбуватися одночасно.

Розглянемо психологічні характеристики учнів старшої школи, які, на нашу думку, обумовлюють необхідність цілеспрямованого розвитку в них емоційного інтелекту під час формування іншомовної комунікативної компетентності.

Під час навчання у старшій школі учні вступають у період ранньої юності, коли переборюється властива попереднім етапам онтогенезу залежність від дорослих і затверджується самостійність особистості [5]. Мислення при цьому набуває особистісний емоційний характер. Емоційність проявляється в особливостях переживань щодо власних можливостей, здібностей і особистісних якостей. Учні оцінюють свої успіхи або невдачі через рефлексію і самоаналіз. У старшокласників складається система уявлень про самого себе, яка незалежно від того, відповідає воно дійсності чи ні, є психологічною реальністю, що впливає на поведінку, породжує певні переживання [4].

Передумовою самореалізації у дорослому житті є набуття ідентичності, яка дозволяє людині сприймати себе в усьому багатстві своїх відносин з навколишнім середовищем і визначає її систему цінностей, ідеали, життєві плани, потреби, соціальні ролі з відповідними формами поведінки. Якщо учень не може усвідомити себе і своє місце в світі, у нього спостерігається криза ідентичності, що виявляється в інфантильному бажанні не вступати у доросле життя, зі стійким станом тривоги, почуттям ізоляції і спустошеності. Інфантилізм проявляється у відторгненні соціальних ролей, у презирстві й переоцінці речей, у прагненні відокремитись та ізолювати себе від зовнішнього світу [5]. Більш того, старшокласникам притаманний максималізм, що проявляється у прагненні до найвищого задоволення своїх матеріальних і духовних потреб, у завищеному рівні очікувань [6].

Отже, щоб подолати вікові кризи ранньої юності й сформувати стійку самосвідомість і стабільний образ «Я», учням необхідно розвивати вміння усвідомлювати емоції, мотиви й бажання співрозмовника, а також свої власні. Чим краще учні вміють визначати почуття інших людей і керувати своїми невербальними сигналами, тим ефективніше вони контролюють свій вплив на інших. Це один з основних проявів емоційного інтелекту [1].

Необхідно зазначити, що для розвитку емоційного інтелекту у процесі формування іншомовної комунікативної компетентності необхідно моделювати основні параметри спілкування, а саме: особистісний характер мовленнєвої діяльності мовців, стосунки між співрозмовниками, комунікативну ситуацію, змістову основу спілкування, систему мовленнєвих засобів тощо.

Ми можемо зробити висновок, що успішне оволодіння учнями іншомовною комунікативною компетентністю залежить від рівня їхньої емоційної свідомості.

Старшокласники, які є емоційно врівноваженими, здатні подолати вікові кризи й оволодіти не тільки лінгвістичними компетентностями, але й готовністю використовувати іноземну мову згідно з комунікативними цілями в реальному житті.

Список використаних джерел:

1. Гоулман Д. Емоційний інтелект. Київ: Vivat, 2018. 512 с.
2. Загальноєвропейські Рекомендації з мовної освіти: вивчення, викладання, оцінювання. URL: http://www.khotiv-nvk.edukit.kiev.ua/Files/downloads/zagalnoyevrop_rekom.pdf (дата звернення: 25.07.2022).
3. Казміренко Л.І., Кудерміна О.І., Мойсєєва О.Є. Психологія. Київ, 2015. 213 с.
4. Клочко В.Є. Вікова психологія, 2003. URL: http://medu.pp.ua/vozrastnaya-psihologiya_783/yunosheskiy-vozrast-39989.html (дата звернення: 27.07.2022).
5. Марінушкіна О.Є. Настільна книга шкільного психолога. Харків: Ранок, 2010. 288 с.
6. Михайлова О.В. Юношеский максимализм: хорошо или плохо и нужно ли с ним бороться. «Научно-практический электронный журнал Аллея Науки» №5(32), 2019. С. 5.
7. Могиляста С. Розвиток емоційного інтелекту старшокласника: методика і результати дослідження. EUROPEAN HUMANITIES STUDIES: State and Society 74, Issue 2, 2020. С. 74-95.
8. Омельчук С. Формування мовленнєво комунікативних умінь у процесі вивчення синтаксису. Дивослово, № 9, 2006. С. 2-5.
9. Потюк І. Комунікативна компетенція як невід'ємна складова навчально-виховного процесу. Молодь і ринок №1 (84), 2012. С. 128-123.
10. Чухно О.А. Формування м'яких навичок майбутніх учителів під час навчання англійської мови. Наукові записки Вінницького державного педагогічного університету імені Михайла Коцюбинського. Серія: педагогіка і психологія. 2021. Випуск 66. С. 93-99.

НАУКОВЕ ВИДАННЯ

МАТЕРІАЛИ ІІ МІЖНАРОДНОЇ
НАУКОВОЇ КОНФЕРЕНЦІЇ

**«КОМПЛЕКСНИЙ ПІДХІД ДО МОДЕРНІЗАЦІЇ НАУКИ:
МЕТОДИ, МОДЕЛІ ТА МУЛЬТИДИСЦИПЛІНАРНІСТЬ»**

26 серпня 2022 року ♦ Чернівці, Україна

Українською, англійською та російською мовами

*Всі матеріали пройшли оглядове рецензування
Організаційний комітет не завжди поділяє позицію авторів
За точність викладеного матеріалу відповідальність несуть автори*

Підписано до друку 26.08.2022. Формат 60×84/16.
Папір офсетний. Гарнітура Cambria. Цифровий друк.
Умовно-друк. арк. 27,08. Замовлення № 329. Тираж: 50 примірників.
Віддруковано з готового оригінал-макету.

Контактна інформація організаційного комітету:

Міжнародний центр наукових досліджень
21037, Україна, м. Вінниця, вул. Зодчих, 40, офіс 103
Телефони: +38 098 1948380; +38 098 1956755
E-mail: mcnd@ukrlogos.in.ua

Видавець: Громадська організація «Європейська наукова платформа».
21037, Україна, м. Вінниця, вул. Зодчих, 18, офіс 81. E-mail: info@ukrlogos.in.ua
Свідоцтво суб'єкта видавничої справи: ДК № 7172 від 21.10.2020.